

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7Csp/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619204184
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6619204184.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom Mgr. Petrom Strakom v spore žalobcu: C.. L. X., O.. XX. XX. XXXX, Z. V. G., E. C., štátny občan Slovenskej republiky, zast.: JUDr. Vladimír Sidor, advokát, Advokátska kancelária Hlohovec, Železničná 4/A proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 500,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť plnú náhradu trov konania žalobcovi v lehote do 3 dní od právoplatnosti samostatného uznesenia prvostupňového súdu o výške trov konania.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť Slovenskej republike súdny poplatok v lehote do 3 dní od právoplatnosti samostatného uznesenia prvostupňového súdu o výške súdneho poplatku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou dňa 19.09.2019 domáhal od žalovaného zaplatenia primeraného finančné zadostučinenie vo výške 500,- Eur a náhrady trov konania. Žalobca uviedol, že uzatvoril dňa 11.11.2013 so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovaný mal poskytnúť žalobcovi úver vo výške 1.500,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 42 mesačných splátkach po 80,37 Eur, pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 70,01 % a predpokladanej RPMN 70,01 %. Celková čiastka, ktorú mal žalovanej vrátiť bola 3.375,54 Eur. Keďže medzi stranami sporu nedošlo na základe predsporovej výzvy žalobcu k mimosúdnej dohode, domáhal sa žalobca ochrany svojich práv na príslušnom súde. Žalobca vo svojej žalobe v zastúpení právnym zástupcom uviedol, že Zmluva je v rozpore s právnou úpravou, najmä zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, teda že zmluva neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom, pričom absencia alebo nesúlad týchto náležitostí so zákonom spôsobuje fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmluvy. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo dňa 23.04.2018, sp. zn. 21Csp/79/2017 žalobe žalobcu čiastočne vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 1.970,18 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 26.10.2016 do zaplatenia, vrátane zaplatenia trov právneho zastúpenia v rozsahu 88,40% Súd v rámci predmetnej zmluvy zistil najmä nasledovné nedostatky: a) zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. neobsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti, b) v zmysle písm. k/ zmluva neobsahuje termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, c) v bode 6 zmluvy (údaje o schválenom revolvingovom úvere) absentuje údaj o RPMN za úver, d) výška úrokovej sadzby, ktorú určil žalovaný ako veriteľ, bol v danom prípade viac ako šesťnásobne vyšší, čo je v rozpore s dobrými mravmi, a preto

zmluva v tejto časti je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom, e) súd Dohodu o poskytnutí služby vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, f) žalobcovi v skutočnosti nebola vyplatená suma 1500,-Eur, lebo žalovaný si okamžite odpočítal poplatok v sume 215,75 Eur, a teda žalobcovi bola vyplatená len suma 1284,25 Eur, malo za následok nesprávny výpočet RPMN ku škode spotrebiteľa. Predmetný rozsudok napadol odvolaním žalobca, nakoľko Okresný súd nesprávne priznal výšku bezdôvodného obohatenia. Následne Krajský súd Banská Bystrica rozsudkom zo dňa 22.08.2019, sp. zn. 16Co/215/2018 rozsudok Okresného súdu zmenil tak, že žalobcovi priznal sumu 2.091,29 Eur spolu s úrokom z omeškania a náhradou trov konania v rozsahu 100%. Na základe týchto nedostatkov bolo právoplatne rozhodnuté, že Zmluva a úver z nej vyplývajúci sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo znamenalo, že spotrebiteľ bol povinný veriteľovi vrátiť len istinu úveru; platby prevyšujúce istinu úveru tak predstavovali bezdôvodné obohatenie, ktoré bol žalovaný povinný žalobcovi vydať. Žalobca mal za to, že sú dané všetky podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Vo veci totiž existuje 1. porušenie povinnosti veriteľom, ktorú povinnosť mu ukladá zákon č. 129/2010 Z. z., Občiansky zákonník a zákon č. 250/2007 Z. z.; konkrétne sa jednalo o neuviedenie obligatórnych náležitostí do zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v dôsledku toho nedostatočné, resp. zavádzajúce informovanie spotrebiteľa o podmienkach poskytovaného úveru, neplatnosť zmluvy v časti úrokov pre rozpor s dobrými mravmi a používanie neprijateľných podmienok. 2. spotrebiteľ (žalobca) úspešne uplatnil na súde porušenie predmetných povinností, keďže o nich bolo právoplatne (v prospech spotrebiteľa) rozhodnuté rozsudkom. 3. príčinná súvislosť, pretože spotrebiteľ bol v predmetnom konaní úspešný práve v dôsledku toho, že veriteľ (žalovaný) porušil právne predpisy a vyhotovil Zmluvu v rozpore s výslovným znením právnej úpravy a použil neprijateľné podmienky. Žiadne ďalšie podmienky na priznanie finančného zadosťučinenia pritom zákon nevyžaduje. Podnikatelia, žalovaný, totiž bežne v rámci obdobných žalôb namietajú účelovo tým, že na strane spotrebiteľa žiadna reálna ujma nevznikla, a teda by zadosťučinenie nemalo byť priznané. Uvedená argumentácia je však nesprávna a účelová, bez opory v právnom poriadku a dokonca v priamom rozpore so samotným účelom inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Súdny Slovenskej republiky sa s uvedeným argumentom opakovane zaoberali a konštantne uzatvárajú, že tento argument nemá žiadnu právnu relevanciu. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 07.12.2017, sp. zn. 3Co/101/2017). Pri nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje samotná hrozba ujmy (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 12.12.2017, sp. zn. 7Co/100/2017). Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 12.12.2017, sp. zn. 7Co/101/2017). Na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie teda postačí, ak veriteľ poruší práva spotrebiteľa, resp. povinnosti veriteľovi uložené právnou úpravou a spotrebiteľ tieto porušenia úspešne uplatní na súde. Medzi porušením povinnosti a úspešným uplatnením práva musí existovať kauzálny nexus. Spotrebiteľ nemusí utrpieť skutočnú škodu, postačí, ak mu takáto škoda hrozí. V tomto prípade však možno konštatovať, že škoda spotrebiteľovi nie len hrozila (čo už samo o sebe je postačujúce na priznanie finančného zadosťučinenia) ale reálne aj vznikla. Pri čestnom a odbornom postupe žalovaného pri vyhotovovaní zmluvy, by majetkové práva spotrebiteľa neboli ohrozené a nebolo by do nich zasiahnuté. Je pravdou, že veriteľovi patrí a mala by patriť odplata za poskytnutý úver, avšak iba v prípade splnenia podmienky, že sám neporuší kogentné ustanovenia zákona upravujúce postup poskytovania úverov. Ak veriteľ postupuje v rozpore so zákonom a spotrebiteľ je tak objektívne uvedený do omylu v otázkach podstatných pre posúdenie obsahu, resp. rozsahu jeho záväzku, veriteľ tak bez právneho dôvodu ohrozuje jeho majetok a v končenom dôsledku do neho aj priamo zasahuje (ak je úver poskytnutý). Zásah do práv a majetkovej sféry žalobcu je pritom zrejмый z toho, že najskôr bol zo strany žalovaného zavedený (nepravdivo informovaný) o podmienkach úveru, následne bol nútený plniť na účet žalovaného prostriedky na ktoré zo zákona nemal žalovaný nárok a napokon bol žalobca nútený podstúpiť súdne konanie za účelom ochrany svojich práv, keďže žalovaný sa aj napriek svojmu nezákonnému postupu odmietol akýmkoľvek spôsobom mimosúdne dohodnúť. Žalobca poukázal na rozhodovaciu prax súdov: Rozhodnutie Krajského súdu Trenčín zo dňa 29.06.2016, sp. zn. 5Co/934/2015: „Vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu odvolací súd dodáva, že žalobca si úspešne uplatnil na súde porušenie svojho práva ako spotrebiteľa a preto má nárok aj na primerané finančné zadosťučinenie z dôvodu, že porušenie jeho práv, prípadne povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa ako aj osobitným predpisom je spôsobilé privodiť mu ujmu ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný je podnikateľom v oblasti spotrebiteľských úverov a preto má konať v súlade so zákonmi na ochranu spotrebiteľa. Keďže boli porušené práva spotrebiteľa

vo vzťahu k jednotlivým zmluvným dojednaniám tak, ako bolo vyššie konštatované má v konečnom dôsledku žalobca ako spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd nezistil pochybenie na strane súdu prvého stupňa vo vzťahu k výške stanového primeraného finančného zadosťučinenia (500,- Eur - pozn.) a preto aj v tejto časti bol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdený.“ Rozhodnutie Okresného súdu Prievidza zo dňa 12.05.2016, sp. zn. 13C/329/2015: „Keďže súd vyslovil neplatnosť zmluvy o úvere č. XXXXXXXX z dôvodu ich rozporu s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ, ako aj z dôvodu, že predmetná zmluva obsahovala množstvo neprijateľných podmienok v zmysle právnej ochrany práv spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách, vznikol právny základ, na základe ktorého si žalobca mohol uplatniť v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.“ (potvrdené Krajským súdom Trenčín zo dňa 12.04.2017, sp. zn. 4Co/324/2016). Rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 24.02.2015, sp. zn. 18Co/285/2014: „z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., je zrejmé, že splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práva spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom.“ Rozhodnutie Krajského súdu Žilina zo dňa 25.05.2015, sp. zn. 11Co/159/2015: „Účelom a zmyslom citovaného ustanovenia je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti (čo v danom prípade okresný súd konštatoval). Z hypotézy citovanej právnej normy jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ musí byť pri uplatnení tohto práva úspešný. Iba za tohto predpokladu mu vznikne právo na priznanie finančného zadosťučinenia.“ K obrane žalovaného, že žalobca v 2/ rade nepreukázal vážnosť jemu spôsobenej ujmy žalovaným súd konštatuje, že právna úprava nezaťažuje žalobcu v 2/ rade preukazovať vážnosť zásahu do práv spotrebiteľa, postačuje úspešné uplatnenie práva žalobou na súde (porovnaj rozhodnutie Okresného súdu Poprad zo dňa 20.12.2011, sp. zn. 17C/113/2010). Rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 7Co/350/2015: „Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hrozacej žalobkyni v súvislosti so žalovaným uplatňovaným nárokom.“ Týmto spôsobom sa naplní odradzovacia funkcia uvedeného satisfakčného prostriedku (rozhodnutie Okresného súdu Svidník zo dňa 24.11.2014 sp. zn. 7C/274/2013). Výšku primeraného finančného zadosťučinenia žalobca vyčísluje na sumu 500,- Eur. Napríklad aj Krajský súd Trenčín (sp. zn. 5Co/934/2015) považuje za súladné so zákonom, aby sa výška primeraného finančného zadosťučinenia odvodzovala od výšky úveru, morálnej a majetkovej ujmy. Krajský súd Prešov (sp. zn. 7Co/350/2015) považoval za logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hrozacej žalobkyni v súvislosti so žalovaným uplatňovaným nárokom. Predmetný názor by teda bolo možné aplikovať na toto konanie v tom zmysle, že výška primeraného finančného zadosťučinenia by mohla vychádzať z ujmy hrozacej žalobcovi v súvislosti s nezákonnou odplatom úveru, ktorú žalovaný od neho požadoval, hoci na ňu nemal nárok, čo bolo súdom aj právoplatne potvrdené. Teda bez zásahu súdu by žalovaný zasiahol do majetkových práv žalobcu v rozsahu rovnajúcom sa odplate za úver. Odplata za poskytnutie úveru formálne predstavovala 1.875,54 Eur. Úver bol však poskytnutý iba vo výške 1.284,25 Eur, teda skutočná odplata predstavovala sumu až 2.091,29 Eur (celková čiastka - skutočná istina); teda v tejto výške boli zároveň ohrozené majetková práva žalobcu a bolo do nich zasiahnuté, pretože túto sumu žalobca zaplatil na úver. Preto považujeme výšku primeraného finančného zadosťučinenia 500,- Eur za primeranú na to, aby pre spotrebiteľa predstavovala dostatočnú náhradu za diskomfort z dôvodu, že spotrebiteľ bol nútený domáhať sa ochrany práv na súde (aby tak naďalej neznižoval svoj majetok na úkor žalovaného, ktorý postupoval v rozpore so zákonom) a zároveň táto výška finančného zadosťučinenia bude v dostatočnej miere plniť aj odradzovaciu funkciu pre prípadné budúce porušenie práv zo strany žalovaného.

2. Žalovaný žiadal, aby súd podanú žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol a súčasne zaviazal žalobcu na náhradu trov konania. Žalovaný k žalobe uviedol, že žalobcovi žiadny nárok na ním uplatňovaný nárok nevznikol, rovnako tak neboli preukázané skutočnosti, na základe ktorých by takýto nárok mohol uplatňovať. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe tohto konkrétneho porušenia prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Z formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety (domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy

vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co/91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu završenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický, naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Rozsah ochrany práv žalobcu vyplývajúci z označených súdnych rozhodnutí v dostatočnom rozsahu a miere by spĺňal aj účel vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a vzhľadom na tieto okolnosti nie je dôvod uplatňovať primerané zadosťučinenie. Ak by chcel zákonodarca priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie za akékoľvek úspešného uplatnenie akéhokoľvek práva, potom zakotvil by to priamo (za porušenie), a neviazal by ho na to, či sa spotrebiteľ úspešne (účelne) domáhal jeho ochrany na súde. Účelom uvedeného ustanovenia totiž bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní), primerané zadosťučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia a tiež jeho výšku 500,- Eur. Žalobcovi nebránila žiadna prekážka uplatňovať požiadavku na primerané finančné zadosťučinenie už v skôr začatých konaniach, teda aj s odkazom na rozhodnutie 21Csp/79/2017. Ak účelom ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. je priznanie primeranej satisfakcie spotrebiteľovi, potom je zrejmé, že skutkovo a právne neopodstatnené multiplikovanie súdnych sporov sleduje dosiahnutie iného účelu, ako má na mysli toto ustanovenie. Postup žalobcu sa javí ďalej tak, že začatím separátnych konaní neumožňuje posúdiť ním tvrdený nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych skutočností a skutkových okolností. Opísaný postup žalobcu by mal byť preto posúdený z hľadiska jeho súladu s účelom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., na ktoré žalobca odkazuje a vo všeobecnosti aj v súlade s § 3 Občianskeho zákonníka a s čl. 2, čl. 5 CSP. V rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/3/2015 sa uvádza, že primerané finančné zadosťučinenie sa má chápať ako odmena spotrebiteľovi za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje, že účel primeraného finančného zadosťučinenia súvisí s iniciovaním vlastného postupu k ochrane svojich práv. To, či spotrebiteľ tak urobí jednou alebo viacerými žalobami však neznamená, že nárok na finančné zadosťučinenie by mal vzniknúť v rozsahu rovnajúcom sa násobku počtu podaných žalôb.

3. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že je nepochybné, že porušenie ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. predstavuje porušenie práva žalobcu ako spotrebiteľa. Zákon č. 250/2007 Z. z. je všeobecným zákonom vo vzťahu k spotrebiteľom a dodávateľom, bez ohľadu na špecifiká ich právneho vzťahu. Zákon o spotrebiteľských úveroch je následne zákonom špeciálnym, ktorý konkretizuje práva a povinnosti strán pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom tento zákon celkom jednoznačne slúži k ochrane spotrebiteľa (už len z dôvodu, že veriteľ má povinnosť uviesť do zmluvy o úvere náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona). Podmienka porušenia práva spotrebiteľa, a to práva na pravdivé, riadne a včasné informácie o poskytovanom produkte (spotrebiteľskom úvere), je teda splnená, o čom bolo právoplatne rozhodnuté. Rozsudky, ktoré žalobca k žalobe priložil, sú právoplatné, teda záväzné pre strany sporu, ako aj pre konajúci súd. V konečnom dôsledku, aj aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR je celkom jednoznačná, pokiaľ ide o podmienky pre priznanie nároku podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z..

Napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (rozsudok zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017): „Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia

je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarcu pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“

4. Výška primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, teda žalobca ju odhaduje s prihliadnutím na relevantnú súdnu prax a okolnosti prípadu. Túto nie je možné vypočítať tak, ako napr. bezdôvodné obohatenie z bezúročného úveru. Napokon, ďalšími kritériami pre posúdenie výšky primeraného zadosťučinenia sú: intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžka trvania závadného stavu a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom, spoločenskom živote žalobcu (Krajský súd Trenčín, sp. zn. 4Co/124/2019). a) intenzita zásahu do práv spotrebiteľa - použitie neprijateľných podmienok, poskytnutie nižšej sumy úveru, ako bola deklarovaná v zmluve, úročenie neposkytnutej časti finančných prostriedkov úrokom vo výške až 70% a pod. b) výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným - viac ako 2.000,- Eur, ktoré žalobca skutočne aj zaplatil a teda bol obmedzený v disponovaní s týmito finančnými prostriedkami c) dĺžka trvania závadného stavu - od uzatvorenia zmluvy (11.11.2013) až do rozhodnutia Krajského súdu (22.08.2019), teda takmer 6 rokov d) objektívne spôsobilosti vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu - znižovanie životnej úrovne na úkor žalovaného, ktorý požadoval neprimerane vysokú odplatu za úver. Napokon nemožno prehliadať skutočnosť, že žalovaný sa odmietal akokoľvek mimosúdne dohodnúť, teda žalobca bol nútený domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom súde proti ekonomicky a právne silnejšiemu subjektu. Rovnaký postoj vo vzťahu k žalobcovi (spotrebiteľovi) a jeho nárokom má žalovaný aj v tomto konaní. Záverom poukazujeme aj na sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, teda jeho výška musí byť taká, aby bola spôsobilá odradiť žalovaného od ďalšieho protiprávneho konania. Žalobca k námietke žalovaného o multiplikovaní sporov uviedol, že je nedôvodná. V tomto konaní bola podaná žaloba na súd dňa 18.09.2019. Žalovaný tvrdí, že v časovej bezprostrednosti bola podaná žaloba aj v inej veci medzi totožnými stranami sporu, a to v konaní 17Csp/98/2018. Popierame tvrdenia, že žalobca množí spory a účelovo podáva niekoľko žalôb po sebe, pretože žaloba v konaní 17Csp/98/2018 bola podaná na súd dňa ešte v októbri 2018, teda v čase, kedy neexistovalo rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica 16Co/215/2018. Rozsudok v naposledy označenom konaní bol vydaný až dňa 22.08.2019, pričom doručením tohto rozsudku sa tento stal právoplatným (v spojení s rozsudkom Okresného súdu) a žalobcovi tak vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, pretože jeho predpokladom je úspešné uplatnenie práva. Nemohli byť preto podané dve žaloby naraz, pretože v čase podania žaloby v konaní 17Csp/98/2018, nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní ani neexistoval (ten vznikol až po 22.08.2019, teda v čase, kedy bolo konanie 17Csp/98/2018 právoplatne skončené).

5. Súd nariadil pojednávanie dňa 30.09.2020, ktorého sa nezúčastnil žalobca a žalovaný, ktorý mali doručenie riadne vykázané, ospravedlnili svoju neúčasť na pojednávaní a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Súd s poukazom na § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal vec v ich neprítomnosti.

6. Súd z predložených písomných dôkazných prostriedkov zistil nasledovné čiastkové skutkové zistenia. Z rozsudku č. k. 21Csp/79/2017-104 zo dňa 23.04.2018 zistil, že žalobcovi bolo priznané právo na zaplatenie 1.970,18 Eur od žalovaného spolu s úrokom z omeškania 5 % p. a. od 26.10.2016, súd vo

zvyšku žalobu zamietol. Okresný súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že zmluva uzavretá medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom - Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 11.11.2013 neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a to dĺžku trvania zmluvy a termín konečnej platnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve absentuje údaj o RPNM za úver, ktorý je povinnou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. Navyše výška úrokovej sadzby 70,01% p. a. bola posúdená ako neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a jej dojednanie neplatné. Pre uvedené skutočnosti súd posúdil Zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 11.11.2013 za bezúročnú a bez poplatkov. Súd taktiež posúdil žalovaným vnútenú dohodu o poskytnutí služby, pričom na základe nej bolo žalobcovi poskytnutá len čiastka úveru 1 284,25 Eur miesto deklarovanej sumy úveru 1 500,- Eur, čo činilo nesprávny výpočet v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a zakladalo ďalší dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/215/2018-164 zo dňa 22.08.2019 bol zmenený vyššie uvedený rozsudok prvostupňového súdu tak, že žalovanému bola uložená aj povinnosť uhradiť sumu 121,1 Eur s úrokom z omeškania 5 % p. a. od 26.10.2016 do zaplataenia a vo výroku, ktorým prvostupňový súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť 1.970,18 Eur zostal rozsudok nedotknutý.

7. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“): (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZOS“): Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržalo protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Na základe vykonaného dokazovania a nesporných tvrdení strán sporu, súd má zato, že nebolo sporné medzi stranami sporu, že žalobca podľa § 52 ods. 4 OZ je spotrebiteľom ako fyzická osoba, ktorá nekonala pri uzavretí Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 11.11.2013 v rámci predmetu svojho podnikania. Rovnako sporné nebolo ani to, že žalovaný konal v rámci predmetu svojho podnikania pri uzatváraní predmetnej zmluvy a je teda dodávateľom podľa § 52 ods. 3 OZ. Uzavretá zmluva je spotrebiteľská podľa § 52 ods. 1 OZ. Tieto skutočnosti ostatne vyplývali aj z právneho posúdenia súdu v rozsudku 21Csp./79/2017-104.

10. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu § 3 ods. 5 ZOS, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť pokiaľ aj ide o námietky žalovaného, že znenie § 3 ods. 5 ZOS podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, upravuje tak, že priznáva nárok spotrebiteľovi aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti voči spotrebiteľovi ustanovené ZOS alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

11. V prejednávacom prípade však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva - povinností žalovaného vyplývajúceho z § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010

Z. z., ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v bezdôvodnom obohatení žalovaného, plnením na ktoré nemal nárok, ktoré tunajší súd vyhodnotil v rozsudku č. k. 21Csp/79/2017-104 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/215/2018-164, tak že žalovaného zaviazal vydať z uvedených dôvodov bezdôvodné obohatenie 2 091,29 Eur.

12. Pri výklade § 3 ods. 5 ZOS. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že spotrebiteľ, ktorý úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (ZOS) alebo osobitným predpismi má právo na finančné zadosťučinenie, bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje samotné porušenia práva alebo povinnosti zo strany dodávateľa a základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Súd dodáva, že ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z. z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.

13. Pokiaľ ide o znenie § 3 ods.5 ZOS - „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ má súd za to, že nie je viazaný doslovným znením zákona. Doslovné znenie síce jazykovým výkladom zvädza k tomu, že porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZOS a osobitnými predpismi sa musí udiť kumulatívne z dôvodu použitia zlučovacej spojky „a“ ale iba jazykový výklad však k správneému výkladu právnej normy nestačí. Súd má za to, že cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, práve naopak a preto je v citovanej právnej norme spojku „a“ potrebné vykladať vo význame „alebo“. V danom prípade porušenie osobitného predpisu bude vždy znamenať aj porušenie ZOS pretože napríklad podľa § 4 ods.2 ZOS predávajúci nesmie a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, b) upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách

14. Súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené má za to, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 ZOS môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi reálne aj hrozila. V danom prípade spotrebiteľovi v dôsledku preukázaného porušenia povinností zo strany žalovaného ako dodávateľa (povinnosti riadne uviesť náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. g) a j) zákona č. 129/2010 Z. z. a v dôsledku prijatia plnenia spotrebiteľa zo strany žalovaného, na ktoré nemal nárok) hrozila ujma 2 091,29 Eur. Ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu napr. až do vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená. Spôsobom vyššie uvedeným určenú výšku peňažného zadosťučinenia súd považuje za primeranú. V prejednávanej veci súd v konaní sp. zn. 21Csp/79/2017 kde sa žalovala istina 2.091,29 Eur v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/215/2018 - 164 súdy dospeli k záveru, že z dôvodu bezdôvodného obohatenia, je žalovaný povinný žalobcovi vrátiť celú žalovanú istinu. Vzhľadom na vyššie uvedenú úvahu súdu, že žalobca nemôže požadovať zaplatenie sumy prevyšujúcej 2.091,29 Eur, je výška požadovaného finančného zadosťučinenia 500,- Eur primeraná a súd preto žalobe vyhovel. Podľa súdu mal žalovaný ako dodávateľ možnosť vyhnúť sa jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch tak, že bude podnikať v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

15. Podľa § 255 ods. 1 CSP: Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Podľa § 262 ods. 2 CSP: O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Podľa § 232 ods. 3 CSP: Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

18. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% v súlade s § 255 ods. 1 CSP, keďže bol úspešný v plnom rozsahu. Žalovaný je tak povinný nahradiť trovy konania po právoplatnosti tohto rozhodnutia na základe samostatného uznesenia prvostupňového súdu podľa § 262 ods. 2 CSP v zákonnej lehote troch dní podľa § 232 ods. 3 CSP.

19. Podľa § 2 ods. 1 písm. a), 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov: Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvoде manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

20. Podľa § 4 ods. 2 písm. v) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov: Od poplatku sú oslobodení: v) spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu.

21. Nakoľko žalobca bol v konaní oslobodený o platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. v) zákona č. 71/1992 Zb., súd zaviazal v súlade s § 2 ods. 2 žalovaného na povinnosť zaplataenia súdneho poplatku Slovenskej republiky na základe osobitného uznesenia prvostupňového súdu v lehote do troch dní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).